

Врз основа на член 14 точка а) и член 52, од Законот за електронските комуникации ("Службен весник на Република Македонија", бр. 13/2005), Комисијата како орган на Агенцијата за електронски комуникации(во натамошниот текст: Агенцијата), на состанокот одржан на 19.10.2005 година, донесе

П Р А В И Л Н И К ЗА ИЗБОР НА ОПЕРАТОР И ПРЕДИЗБОР НА ОПЕРАТОР

Член 1 Предмет

Со овој правилник се уредува обврската на операторот со значителна пазарна моќ на соодветниот пазар за пристап и користење на јавна телефонска мрежа на фиксна локација да им овозможи на своите претплатници пристап до услугите на операторите со кои има склучено договор за интерконекција за вршење на јавни телефонски услуги преку избор на оператор и/или предизбор на оператор, како и имплементација на услугата за избор на оператор и/или предизбор на оператор.

Член 2 Дефиниции и појаснувања

Во овој правилник, покрај дефинициите од Законот за електронските комуникации, се употребуваат дефиниции и појаснувања со следното значење:

- (а) **Обврзан оператор (Notified operator)** е оператор со значителна пазарна моќ на соодветниот пазар за пристап и користење на јавна телефонска мрежа на фиксна локација кој е должен да обезбеди пристап на своите претплатници до услугите на друг оператор на јавни телефонски услуги со кој има склучено договор за интерконекција, преку избор на оператор и/или предизбор на оператор;
- (б) **Избран оператор (Selected operator)** е оператор на јавна комуникациска мрежа кој има склучено договор за интерконекција со обврзаниот оператор и кој обезбедува јавни телефонски услуги, а кого претплатникот на обврзаниот оператор го бира врз основа на поединечен повик со користење на код за избор на оператор;
- (в) **Предизбран оператор (Preselected operator)** е оператор на јавна комуникациска мрежа кој има склучено договор за интерконекција со обврзаниот оператор и кој обезбедува јавни телефонски услуги, а за кого претплатникот на обврзаниот оператор се определил за давател на определена јавна телефонска услуга врз основа на однапред склучен претплатнички договор;
- (г) **Избор на оператор со поединечен повик (Carrier selection on a call-by-call basis - CS)** е постапка со која претплатник на обврзаниот оператор може со поединечен повик да избере и друг оператор кој обезбедува јавни телефонски услуги, со бирање на код за избор на оператор, пред телефонскиот број на претплатникот;
- (д) **Предизбор на оператор (Carrier Pre-Selection-CPS)** е претходно програмирана постапка со која на претплатникот на обврзаниот оператор му се овозможува поврзување со предизбраниот оператор, со кого претходно склучува договор за добивање на определена јавна телефонска услуга, притоа не ускратувајќи ја можноста на претплатникот за избор на оператор со поединечен повик;

- (ѓ) **Код за избор на оператор (Carrier Selection Code)** е број од четири цифри во форма "10аб", при што "аб" е код на избраниот оператор кој Агенцијата му го доделува на операторот, согласно Планот за нумерација на јавни комуникациски мрежи и услуги во Република Македонија;
- (е) **Национален повик (National call)** е повик инициран од претплатник од едно нумерациско географско подрачје од мрежата на оператор на јавна фиксна телефонска мрежа до претплатник во друго нумерациско географско подрачје со бирање на национален префикс и преноснички код пред бројот на повиканиот претплатник;
- (ж) **Меѓународен повик (International call)** е повик инициран од претплатник поврзан на мрежата на оператор на јавна фиксна телефонска мрежа до претплатник во друга држава со бирање на меѓународен префикс и кодот на државата пред националниот број на повиканиот претплатник кој е поврзан на јавна фиксна или мобилна комуникациска мрежа.

Член 3

Општи услови за избор на оператор и/или предизбор на оператор

(1) Обврзаниот оператор обезбедува избор на оператор и/или предизбор на оператор за оние оператори кои:

- (а) се регистрирани во службената евиденција на Агенцијата за обезбедување на јавни телефонски услуги;
- (б) имаат склучено договор за интерконекција со обврзаниот оператор, и
- (в) имаат добиено решение од Агенцијата за доделување на код на оператор.

(2) Во случај на избор на избран оператор, обврзаниот оператор го насочува повикот на својот претплатник кон оној избран оператор, кој покрај обврските утврдени во став (1) на овој член, обезбедува остварување на сите национални повици и/или сите повици насочени кон јавни мобилни комуникациски мрежи и/или повици кон сите насоки на меѓународен сообраќај согласно договорот за интерконекција склучен помеѓу обврзаниот оператор и избраниот оператор.

(3) Во случај на избор на предизбран оператор, обврзаниот оператор обезбедува избор на предизбран оператор, кој покрај обврските утврдени во став (1) на овој член, обезбедува остварување на сите национални повици и сите повици насочени кон јавни мобилни комуникациски мрежи или повици кон сите насоки на меѓународен сообраќај или обезбедува остварување на сите национални повици и сите повици насочени кон јавни мобилни комуникациски мрежи и повици кон сите насоки на меѓународен сообраќај согласно договорот за интерконекција склучен помеѓу обврзаниот оператор и избраниот оператор.

(4) Во случај на избор на предизбран оператор, претплатниците на обврзаниот оператор можат да склучат договор со еден предизбран оператор за национални повици и повици кон јавни мобилни комуникациски мрежи и со друг предизбран оператор за меѓународни повици или можат да склучат договор со ист предизбран оператор за национални повици, повици кон јавни мобилни комуникациски мрежи и меѓународни повици.

(5) Обврската за избор на оператор и/или предизбор на оператор нема да се применува за оние претплатници кои имаат претплатнички договори со посебни тарифни пакети кои се однесуваат на користењето на минимален пакет на универзална услуга, претходно одобрени од Агенцијата.

Член 4
Предизбор на оператор

(1) Предизбор на оператор се врши со склучување на договор помеѓу претплатникот на обврзаниот оператор и предизбраниот оператор при што овој договор не предизвикува правни дејствија врз важечкиот претплатнички договор склучен со обврзаниот оператор.

(2) Предизбраниот оператор доставува писмено барање до обврзаниот оператор, со изјава од претплатникот на обврзаниот оператор, после склучен договор од став 1 на овој член. Изјавата на претплатникот може да биде доставена до предизбраниот оператор директно.

(3) Обврзаниот оператор ги врши потребните подготовки за овозможување на предизбор на оператор во рок од 10 (десет) работни дена од денот на приемот на писменото барање од предизбраниот оператор и за спремноста за започнување на обезбедување на бараната услуга ги известува предизбраниот оператор и претплатникот во тој рок.

(4) Обврзаниот оператор ќе одбие барање за обезбедување на предизбор на оператор доколку:

- (a) не постои претплатнички договор со обврзаниот оператор;
- (б) во барањето се наведени неточни податоци за претплатникот;
- (в) се работи за претплатнички договори со посебни тарифни пакети кои се однесуваат на користење на минимален пакет на универзална услуга.

Член 5
Согласност за избор на оператор врз основа на поединечен повик

При избор на оператор врз основ на поединечен повик, постапката на претплатникот со бирање на код на оператор се смета за покажана согласност за извршен избор на оператор.

Член 6
Претплатнички договор за избор на оператор со постапка на предизбор на оператор

(1) Договорот меѓу претплатникот и предизбраниот оператор, покрај елементите утврдени со член 96 од Законот за електронските комуникации, треба да содржи и:

- (a) листа на оператори со кои предизбраниот оператор има склучено договор за интерконекција;
- (б) обврска на претплатникот за известување на новоизбраниот предизбран оператор за постоење на претплатнички договор со предизбран оператор, доколку претплатникот врши избор на друг предизбран оператор;
- (в) обврска на новоизбраниот предизбран оператор за известување на претходно предизбраниот оператор за преминувањето на претплатникот кај друг избран предизбран оператор.

(2) Со склучување на претплатничкиот договор со предизбраниот оператор се смета дека:

- (a) претплатникот ги прифаќа условите од договорот со предизбраниот оператор;

- (б) претплатничкиот договор склучен со обврзаниот оператор или со друг предизбран оператор во однос на избраната услуга престанува да важи.

(3) Доколку претплатникот има претплатнички договор за одредена услуга со предизбран оператор, а не со обврзаниот оператор за односната услуга, за преминувањето кај друг избран предизбран оператор, претплатникот го известува ново избраниот предизбран оператор дека има претплатнички договор со претходно избран предизбран оператор, пред склучувањето на претплатничкиот договор со новоизбраниот предизбран оператор.

(4) Доколку претплатник има претплатнички договор за одредена услуга со предизбран оператор, а не со обврзаниот оператор за односната услуга, претплатникот може да избере и друг предизбран оператор за да ја добива истата услуга при што ново избраниот предизбран оператор ќе го извести претходно избраниот предизбран оператор за настанатата измена по што и постојниот договор со претплатникот престанува да важи.

(5) Со исклучок на избор на оператор врз основа на поединечен повик, било какви измени и дополнувања или раскинување на важечки претплатнички договор склучен помеѓу претплатникот и предизбраниот оператор, ќе влезат во сила со денот на започнување на техничката реализација на предизбраниот оператор.

(6) Обврзаниот оператор ќе ја прекине услугата на избор на предизбран оператор во случај предизбраниот оператор да побара прекинување на услугата, или доколку дојде до раскинување на претплатничкиот договор со претплатникот на обврзаниот оператор, или доколку се раскине договорот за интерконекција помеѓу обврзаниот оператор и предизбраниот оператор.

Член 7

Некористење на можност за избор на оператор и/или предизбор на оператор

Во случај кога претплатникот не ја користи можноста за избор на оператор и/или предизбор на оператор, претплатникот ги користи јавните телефонски услуги на обврзаниот оператор под услови утврдени во претплатничкиот договор.

Член 8

Информирање на претплатниците на обврзаниот оператор за користење на можноста за избор и на друг оператор

(1) Обврзаниот оператор треба да ги извести своите претплатници дека можат да направат избор на друг оператор и/или предизбор на оператор со давање на податоци за имињата на операторите со идентичен фонт, големина и облик на буквите, за сите оператори со кои обврзаниот оператор има склучено договор за интерконекција.

(2) Обврзаниот оператор треба во просториите на своите служби за односи со корисници и на својата веб-страница, транспарентно да ги истакне и објави следните информации за операторите кои можат да се избираат, дадени по азбучен ред:

- (а) име, адреса и телефон на службата за односи со корисници, број на факс и веб-страница на избраниот и/или предизбраниот оператор;
- (б) услугите кои ги обезбедуваат избраните и/или предизбраните оператори и информација дали изборот на оператор може да се изврши со предизбор на оператор или со избор на оператор врз основа на поединечен повик.

(3) Избраниот оператор бесплатно ќе ги обезбеди и достави податоците кои обврзаниот оператор треба да ги објави во согласност со став (2) од овој член.

(4) Во случај на избор на оператор врз основа на поединечен повик, избраниот оператор е должен да го информира претплатникот, на начин дефиниран во општите услови на стандардниот претплатнички договор, дека обврзаниот и избраниот оператор не склучиле договор за интерконекција за одредени повикувачки правци.

(5) Обврзаниот оператор го известува претплатникот кој оператор на јавна комуникациска мрежа е одговорен за обезбедување на услугите што ги добива претплатникот и за постапување по приговори на претплатниците.

Член 9

Соработка помеѓу обврзаниот и избраниот и/или предизбраниот оператор

(1) Обврзаниот оператор и избраниот и/или предизбраниот оператор ги утврдуваат условите на соработка во однос на обезбедување на услуга за избор на оператор и/или избор на предизбран оператор во договорот за интерконекција.

2) Обврзаниот оператор и избраниот и/или предизбраниот оператор должни се да овозможуваат идентификација на повикувачкиот и повиканиот број а во случај кога претплатникот бара да се оневозможи прикажувањето на повикувачкиот или повиканиот број, согласно прописите кои се однесуваат на заштита на личните податоци за јавни комуникациски услуги, истото да го спроведе.

(3) Во отсуство на посебен договор за поделба на обврските помеѓу обврзаниот и избраниот и/или предизбраниот оператор, а во случај на некавалитетно обезбедување на услугите на претплатникот од страна на избраниот и/или предизбраниот оператор или во случај на непостапување по приговори од корисниците, одговорноста ја сноси избраниот и/или предизбраниот оператор.

Член 10

Влегување во сила

Овој правилник влегува во сила со денот на неговото објавување во "Службен весник на Република Македонија".

По влегувањето во сила, овој правилник ќе биде објавен и на веб-страната на Агенцијата за електронски комуникации.

Бр. 13/47
19 октомври 2005 година
Скопје

Агенција за електронски комуникации
Претседател на Комисијата,
Софче Јовановска, с.р.